

van Reest
vallen,
en, zich dit
bijbelsch
voorgegaan
el verheven
erlijk was;
zou hebben
ouw bleven
le man, die
t't Veer te

De Kapteyn
van Roest's
in van zijn
even wordt
akelijk. Het
roffen, hoe
n hoe vlug
heeft weten
bleven, dan
erd hebben,
ft ons werk
in den krip
wie staat
ijk, te zien,
snel tempo
t weten wat
t. Laat ons
het onder-
a geest uit,
en de over-

bij de vrij-
e oneerlijke
1944 heeft
K. S.

ek. Uitgave
16,
it bijbelsch

van De G.

r hem koos-
nverschillig
zoo weinig
zen man te
eening, een
naam heeft
ch voor dit
Straatsma,
Wiersinga,
den, H. G.
C. Terlouw
trouwd zijn.

sem.
us op erger-
schheid, die
om de heete
— ergernis
lijft dansen.
niet in een
hier slechts
ntale en ons
r, hm, hm)
t Jeruzalem,
en). Mozes'
den duivel,
et moest op
of andere
olten). Het
pgestaan op
erikt" heb-

ls het daar
om de goede
K. S.

ER
EN

nd de radio
oten met de
nst voor de

rd, met een
or zin werd
mij denken
hier de eens
mager bleef,
groeten van
nderen. Een
vonderlijk is

competitie:

Nederland-Amerika, wilde men in den sportstijl blijven, die heel deze actie kenmerkt.

Hield men deze vergelijking vast, dan won Nederland met den zang, want Jo Vincent kan zingen, dat is zeker, en daar in Amerika zong een weke mannenstem en er was voorts het liederige, slijmerige, zeurende zangkoor der „Youth for Christ". De Anglo-Saksers hebben dit zingen van de negers geleerd in het geluid van de Jazzband-huilers.

Maar vergeleek men hetgeen de Barkey Wolf ten beste gaf met datgene wat vanuit Amerika werd gesproken, dan was het zoo iets als 0-1.

De Amerikaan zei nog: bestudeer de Schrift, die wij aanvaarden van het begin tot het eind. Terwijl de Haagsche dominé sprak van de „keuze", alsof hij zoo had geproefd van de vrucht der mode-filosofie van dezen dag. Hier dan een „kiezen", een bepaalden jongen man aangeraden, tusschen zijn paarden en den Christus.

Weet gij wat ik in deze dingen zoo merkwaardig vind?

Dit, dat de synodocraten den vrijgemaakten nahouden een hang naar het remonstrantisme, het „voorwaardelijk" stellen van Gods genade en al de beloften van het Verbond, door den Drieënen God betekend en verzegeld in den doop, terwijl met welgevallen nu wordt aangezien, dat op een zeer oppervlakkige, methodistische wijze de wil des menschen tot de keuze voor Christus zeer sterk wordt beklemtoond.

Hier wordt de kemel doorgezwolgen, terwijl er niet eens een mug is, om uit te zuigen.

Maar bovendien, als wij weten te leven in een tijd, van welken onze Heiland zelf ons heeft gesproken en waartegen Hij ons zoo ernstig waarschuwt, een tijd, waarin van allen kant zal weerklinken de roep: ziet hier is de Christus of daar is hij en onze Heere en Heiland ons zegt: geloof het niet, wordt een verwaasde jeugd al maar gesuggereerd, om het heil des Heeren al zingend te verwerven: Christus is mijn, alsof de herhaling helpen zou, als het wezen des geloofs wordt gemist.

Want wij vernemen toch van een zgn. Wereldkerk, die ten voorwaarde stelt het geloof in den Christus, maar die het aan de vele „kerken", welke zij tot een wereldeenheid wil samenbinden, volkomen overlaat, hoe zij dit geloof willen duiden.

Wij vernemen van een Synode der Ned. Herv. kerk, die een samenwerking op touw zet van confessioneelen en vrijzinnigen, terwijl men zeer goed weet, dat, wanneer er gesproken wordt van den Christus, de bedoelingen liarsrecht tegenover elkander staan.

Zelfs vrijzinnigen worden ongerust over deze onwaarheid.

Is het nu, om des Heeren wil, niet geboden, dat de lieden, die zich nog als gereformeerd plegen aan te dienen, allereerst de vraag stellen: wat bedoelt gij?

Deze vraag achterwege latend is het zeker niet voldoende, als men den weg eener oude apologetiek opgaat en bezig is de „moelijkheden", die de Schrift dan zou bieden, moeilijke teksten, tegenstrijdigheden enz. voor den ongeloovige op te lossen. Alsof het ongeloof daarop vastzat. En de goede wil der wereld op den voorgrond mocht worden gesteld.

Deze methode hebben wij een eeuw geleden in ons vaderland en daar buiten gekend, toen de natuurwetenschap zoo hoog van den toren blies, en de geloovige protestanten wilden oproeien tegen de kunsten van een Renan en de mannen der evolutie.

Dr A. Kuyper heeft aanstonds gezegd: die apologetiek moet worden vervangen door een kloek positief belijden.

Ik heb in mijn jonge jaren menigmaal van deze verdediging van den Bijbel kennis genomen, maar ik deed de ervaring op, dat ik meer gesterkt werd in mijn geloof door den tegenstander te bestudeeren, dan door zijn bestrijder te volgen, die al maar achter den loochenaar en verknoei der Schrift aanliep, en de eene stelling na de andere opgaf.

Want als wij door de kracht des Geestes de duidelijkheid der Schrift, waarvan onze vaders zoo blij getuigden, aanvaarden, zien wij aanstonds de leegheid en voosheid van den aanval en ook van menig apologetisch betoog.

Dat zoo'n betoog op zich zelf nog weinig baat, sprak mij toe uit een zeer interessant boek van een Engelschen bioloog, een professor in de anatomie aan de universiteit van Montreal, prof. Cecil P. Martin. Zijn boek heet: „The decline of religion", de neergang der religie. Hij constateert dien val op treffende wijze en geeft niet in de eerste plaats de wetenschap de schuld, maar wel de kerk van Christus zelve, waarin de hiërarchie ging streven naar menschenmacht en wereldheerlijkheid.

De wetenschap, die de haar gestelde grens ziet, kan, zegt hij, het geloof in de Schrift geen kwaad doen.

Zij behoort de waarheid der Schrift ook niet te bewijzen, want Christus zelve heeft gezegd, dat indien ook een doode zoude opstaan, de ongeloovigen niet zouden gelooven, als zij Mozes en de profeten niet aanvaarden. De Bijbel is openbaring, en spreekt nog van een andere wereld, dan die de ongeloovige natuurwetenschap kan zien. Zij is altijd bezig met de stoffelijke dingen, en heeft daarin ook haar taak en ik wil, zegt prof. Martin, de betekenis van haar arbeid in het minst niet verkleinen of dien arbeid beperken. Maar zij moet de grens van haar kunnen zien.

En behoorde te begrijpen dat haar ongeloof veel ongerijmder is, op grond zelfs van haar eigen wetenschappelijk redeneeren, dan het geloof. Het is immers voor de wetenschap onmogelijk te bewijzen dat de stof, waarmee zij zich bezig houdt, bestaat, of te bewijzen dat zij is, zooals zij zich aan het oog voordoe. Want wij zien alleen maar het beeld van alle ding en meer niet.

Zoo gezien staat Descartes verre boven deze ongeloovige geleerden, als hij zegt: ik denk dus ben ik. De geest des menschen is een vast gegeven, want als die er niet was, de mensch kon niet denken.

En als de geleerden in den weg der evolutie den geest des menschen uit de stof doen voortkomen, dan doen zij een geweldigen onwetenschappelijken sprong, en gelooven zij in veel grooter mirakel dan de schepping, dan eenig wonder van de Schrift.

Wat U, zoo verklaart hij, tot het geloof dringt, is uw wil. Uw oog ziet alleen wat voor oogen is. Uw hart neigt uw verstand tot het loochenen der Schriftuurlijke waarheid.

Prof. Martin betoogt dan de accuratesse van den Bijbel, de zekerheid van de geschiedenis, die hij ons mededeelt.

En wijst er op, hoe juist daar, waar het Woord des Heeren kwam, al werd het slechts door weinigen of nominaal door velen geloofd, het leven tot rijken opbloei kon komen en de wetenschap zich kon ontplooiën zooals wij dit nu mogen zien.

Behalve dezen aanval op de waanwijsheid der ongeloovige natuurwetenschap, als zij buiten de grens gaat, haar gesteld, bewandelt prof. Martin ook den bekenden apologetischen weg.

Zoo bijv. als hij de waarachtigheid van de opstanding des Heeren Jezus wil bewijzen door het feit, dat het Joodsche Sanhedrin deze zelve door zijn woorden en daden toogaf. Want wat was gemakkelijker voor hem geweest, dan 't zelfs wetenschappelijk bewijs van het tegendeel te geven door naar 't graf te gaan en het lichaam des Heeren aan ieder te doen zien? Of zelfs al ware het graf leeg, hij was geraffineerd genoeg, om een of ander lijk te voorschijn te halen en dus voor de menschen de tegenspraak te geven.

De Joden zeiden echter tot de krijgsknechten: zeg, dat de discipelen des nachts kwamen om het lichaam des Heeren te stelen. Maar prof. Martin vraagt: wie zou dit stuk hebben bestaan? De discipelen in elk geval niet, want zij waren alleen door de verschijning des Heeren van hun ongeloof in de opstanding te genezen.

De Joden volgden dezen weg, dat zij door dwang den getuigen voor des Heeren opstanding het zwijgen trachtten op te leggen.

En daarmee betoonden zij geen tegenspraak te kunnen geven.

Zoo is er meer in dit merkwaardig boek, lezenswaard voor hen, die tegen een streng wetenschappelijk betoog niet opzien.

Echter, wat is nu weer het merkwaardige?

Dat deze beminlijke geleerde, die geloof in den opgestanen Heiland, niet alleen inzake de betekenis der kerk en hare ambten in het ongereede is, maar dat hij loochent, dat de Heere Jezus onze schuld op zich nam en voor ons den toorn Gods heeft gedragen en alleen daardoor onze verzoening en verlossing kon bewerken. Hij is zwak in het belijden der Drieënheden Gods, hoezeer hij spreekt van den Vader en den Zoon en den Heiligen Geest.

Hij aanvaardt de wederkomst des Heeren, maar niet het oordeel.

Degenen, die den Christus hebben aanvaard, worden wel ten leven opgewekt maar de ongeloovigen blijven in den tweeden dood, die een vernietiging is. Een heel oude dwaling.

Hij ontkent niet dat de Schrift dit alles wat hij weersprekt, ons leert. Eerlijk getuigt hij, dat dit alles duidelijk in de Schrift wordt gevonden, in het Woord Gods, Oude en Nieuwe Testament, dat ons in zijn geheel en overal juist den Christus predikt.

Hij laakt het doen der ketteren, die hun dwalingen hechten aan den een of anderen tekst, en niet den Bijbel zelf den Bijbel willen doen verklaren.

Maar nu gaat hij zelf aan het knoeien, omdat hij niet gelooven wil wat de Schrift hem duidelijk zegt. Hij velt in zijn boek zelf het oordeel over dezen onwil, om de volle Christelijke waarheid eenvoudig te gelooven en te belijden.

Wanneer nu dus een geleerde, die met zooveel liefde spreekt van den Heiland van zondaren, die met zoo diepen eerbied vervuld is voor de Heilige Schrift, op de vraag: wat dunkt u van den Christus, ten slotte toch een zoo ongeloovig antwoord geeft, hoe moeten wij dan erkennen dat een zelfs duizendmaal zingend of sprekend roepen: Christus is mijn, geen waarachtig geloof bewijst, en allerminst kan geven.

Heel die actie van dezen aard spreekt ons van den overmoed van den mensch, die denkt zijn medemensch te kunnen bekeeren.

En de evangelisatie, zooals de Ned. Herv. kerk die wil inzetten ter verovering van de wereld, en waarin gereformeerden en vrijzinnigen te zamen zullen optrekken, als bedoelden zij hetzelfde, een actie, waartegen onze synodocratische methodisten begeerig opzien, is niet dan een verloocheining van den Christus der Schriften, een welgering, om zich te onderwerpen aan het Woord Gods, dat in al deze dingen toch

klaarder is dan de klaarste dag.

Daarom moeten wij ook voor ons eigen werk wel inzien, hoe wij hebben te wandelen, geloovig en getrouw.

Met hartelijke groeten en heilbode,

uw toegenegen,
MARNIX.

KORTE BERICHTEN

— **SAMENSPREKING AANGEBODEN.** Naar aanleiding van een „Open Brief" van De J. van Herksen te Ermelo aan Prof. C. Veenhof te Kampen, schreef de Kerkeraad der Geref. Kerk te Ermelo (onderh. Art. 31 K.O.) aan De J. v. Herksen het volgende:

„De Raad van de Gereformeerde Kerk (onderh. Art. 31 K.O.) te Ermelo, nam met belangstelling kennis van Uw open brief aan Prof. C. Veenhof te Kampen. Het verheugt ons, dat U zoo gretig en met zoo groote belangstelling kennis nam van het verslag in de „Schilderscourant" (een weekblad voor Harderwijk en omstreken) naar aanleiding van de uitgesproken rede van Prof. V. op 27 Dec. jl. over de moeilijkheden in de Geref. Kerken.

Wij kunnen ons zoo echt begrijpen, dat het U leed gedaan heeft, dat U dien avond zelf niet onder het gehoor van Prof. V. kon zijn.

De Kerkeraad, overtuigd van den ernst van Uw goede bedoelingen, meende dat hij U deze gelegenheid niet mag onthouden, verzoekt U daarom, ons per omgaande vijf data op te willen geven, waarop U wel in de gelegenheid zult zijn persoonlijk onder het gehoor van Prof. Veenhof te komen, om hem de vele vragen die hij U wakker geworden zijn, te kunnen stellen. Wij zullen er dan voor zorgen, dat Prof. Veenhof op één der data in Ermelo komt om nogmaals over hetzelfde onderwerp te spreken.

U kunt dan, in de sfeer van amicale collegialiteit en in het klimaat van de fraternitas christiana, zeker iets te vragen en te zeggen hebben."

Gaarne zien wij Uw antwoord spoedig tegemoet, met hr. groeten.

Hoogachtend,
w.g. A. GERBER, Scriba.

— **BATAVIA.** Uit Batavia ontvingen we, onder dagteekening van 3 Jan. 1947, een brief, waarvan we wel volgende passages mogen doorgeven:

Sinds het briefje aan U, om adressen van „vrijgemaakte" militairen in Indië, zijn contacten gezocht, vooral ook met burgers. Van veel belang is het, dat we van deze categorie ook gegevens krijgen.

Als voorloopige indruk kunnen we geven, dat de Geref. Kerk bezig is te verglijden in het Barthiaansche eenheidsvaarwater. Er is hier in Batavia een z.g.n. „Protestantische Kerk". Hervormd zouden wij haar noemen. Ze schijnt evenwel niet in direct verband met Nederland te leven. Naar verluidt zou ze zelfstandig zijn, en alles in zich bergen willen wat Protestant heet. Ze zou geen belijdenis hebben, zelfs niet profoma. Een van de leidinggevend figuren is daar Dr. Koningsberger.

De Kwartierkerk (genoemd naar de wijk waar 't gebouw staat), herbergt de Geref. van origine. De Geref. dominee's preken evenwel ook in sommige van de Protestantische kerkgebouwen, terwijl eens in de drie maanden een z.g.n. oecumenische dienst wordt gehouden; dan prekt een Herv. dominee in de Kwartierkerk en een Gereformeerde in de Willemakerk. Dit laatste hebben we echter nog niet meegemaakt. We hoorden slechts Gereformeerde predikanten in de Kwartierkerk, maar omdat er drie dominees zijn, preken er steeds een of twee in Protestantische kerken.

Uit verschillende uitspraken van dominee Oranje o.a. is op te merken dat men het inderdaad soetjesaan aanstuurt op één groote Protestantische kerk. Over principiële vragen wil men maar heel zelden spreken. De vrijmaking zwijgt men dood. Tegenover vrijgemaakten doet men alsof men geen positie kiest, terwijl men in feite in synodaal verband leeft met de synodocratische kerken in Nederland.

Immiddels hebben de scherpe koppen in het Barthiaansche Protestantische kamp de leiding allerwege in handen.

Er bestaat een „Gereformeerde" jeugclub, die 's Zondags-avonds vergadert na den avonddienst. Een bestuur schijnt er niet te zijn. De voorzitter heeft practisch de algehele leiding. Hij zorgt dat er elken Zondagsavond een spreker is. Daarna is er gelegenheid tot vragen stellen. J. Zondag trad op: Dr. Koningsberger, onderwerp „Het Westersche denken in de Twintigste Eeuw". Heydeger en Jaspers kregen een beurt; over het verband tusschen K. Barth en de stroomingen in Nederland liet hij zich niet uit. Bij de beantwoording van vragen poneerde hij de stelling dat van een Christelijke, laat staan een Calvinistische, levensbeschouwing geen sprake kan zijn, omdat men hier met twee totaal andersoortige grootheden te doen heeft. Een Christen kan alleen maar „getuigen", zei hij. Het aantal jongeren, vooral ook militairen, dat deze vergaderingen bezoekt, wordt steeds grooter. Er zijn veelal interessante lezingen: bijv. over politiek t.a.v. Indië. Wordvoerders van beide „partijen" kwamen aan het woord. (Chr. Siantk Partij en de z.g.n. „Studiegroep-Verkuyl"). Zoo gaat men zich afvragen of dit „Geref." jeugdvermogen mag heeten. Deze kwestie moet spoedig aan de orde gesteld worden.

Er is in Batavia ook een Chr. Milit. Clubhuis, het enige in Indië tot nog toe. Beheerder („tehuysvader", zeiden we vroeger) is een Prot. goddiensonderwijzer. Hij sprak op zekeren avond over „Godsdienstgeschiedenis", waarbij ook de „nieuwere zendingstheorieën" gepropageerd werden (Kraemer e.d.). Van welke instantie het Tehuis uitgaat, is ons nog niet heelemaal duidelijk. Bijna elken Donderdagavond spreekt Dr. Verkuyl daar over allerlei onderwerpen rondom het Indische vraagstuk.

In Nederland bestaan twee Chr. officieren-organisaties: de N.C.O.V. en de N.C.O.K. De laatste houdt hier vergaderingen en heeft niet dat „adellijke" karakter als het besloten coterietje in Nederland. Verschillende officieren, die lid zijn van de N. C. O. V. (de grootste organisatie in Nederland), bezoeken hier de vergaderingen. President: Overste Hoorweg (van het K. N.

I. L.). Ook De Koningsberger, als geliefde pikant spreker, heeft hier uiteraard zijn invloed op elke vergadering die hij bezoekt. Naar we gehoord hebben, leverden tot nog toe verscheiden leden van vrijemakende kerken hun attestatie in bij de kerk alhier.

Niet alle echter. Er zijn zelfs synodale jongelui die zich hier niet "thuis" voelen en hun attestatie niet inleverden.

Door eenigen onzer is, om duidelijk ons standpunt kenbaar te maken, de bijgaande verklaring ingezonden. Enkele andere vrijemakenden met wie we hier contact hadden, waren 't er wel mee eens, maar moesten eerst tegenover den kerkeraad hun conscientie ontlasten, dat ze zoolang zonder duidelijk zich uit te spreken, den schijn op zich hadden geladen, zich onder hun kerkleden te willen scharen.

Vooraf het "Getuigenis", uitgegaan van onze Synode, meenen we hier noodig te hebben.

Heel graag zullen we uw meening over deze dingen vernemen. Ook over den thans te volgen weg. Nederland moet zich bezinnen op deze dingen. Als de Gereformeerde Kerken (Art. 31) de pretentie mogen en moeten voeren de wettige kerk en dus DE KERK te zijn, liggen er overal ter wereld onmiskenbare taken voor haar en zeker hier in Indië. Dan zal ze moeten treden uit de Nederlandse beslotenheid en expansie moeten oefenen. Ze zal haar belijdenis moeten uitdragen, ook onder ganach andere omstandigheden.

Als men zich in Nederland ergens terecht druk over maakt, dan geldt dat hier ook.

En wij, wij hebben de critiek uit Nederland broodnodig. Helpen en strijdt mee om ons hier in Indië in het rechte spoor te houden.

— BATAVIA EN DE VRIJMAKING. Volgende brief is verzonden:

Batavia, den 30 December 1946.

Aan den Raad der Geref. Kerk te Batavia.

Verklaring.

Ondergetekenden, belijdende leden van de Geref. Kerk van Amsterdam-Zuid (onderhoudende Art. 31 K.O.), thans in Batavia vertoevend,

overwegend:

- dat de Gereformeerde Kerk van Batavia in classicaal verband leeft met de synodocratisch geregeerde Gereformeerde Kerken in Nederland;

- dat zij U mogelijk niet zoo zeer hebt kunnen verdiepen in de vragen en feiten, die zich de laatste jaren hebben voorgedaan (zie bijgaand GETUIGENIS);

- dat het alom van het allergrootste belang is, dat zij positie kiezen, al was het alleen reeds om het feit, dat ge — inschrijven tegen wij en dank — met vele banden aan kerkelijk Nederland verbonden zijt en er thans zoo vele leden van „vrijemakende“ Kerken in Indië vertoeven;

stellen U de navolgende vragen:

1. Verklaart ge, dat ge de leerspraken en kerkrechtelijke beslissingen van de Synode van 1942 en later niet als bindend erkent en de geschorste en afgewette ambtsdragers niet als scheurmakers brandmerkt, maar als wettige mederegereerden van Christus' Kerk aanmerkt?

2. Zijt ge bereid daarvan mededeeling te doen aan de Synode van de duigenaamde Gereformeerde Kerken in Nederland en medelien den band met haar te verbreken?

3. Zijt ge bereid in kerkelijke correspondentie te treden met de Gereformeerde Kerken in Nederland (onderhoudende art. 31 K.O.), ook ten aanzien van de vraag aangaande Uw toekomstige status als Nederlandsch-Indische Gereformeerde Kerk ten opzichte van Nederland, en ten aanzien van het betoepingswerk?

en VERKLAREN:

- dat, zoolang zij van U niet het bevestigend antwoord op deze vragen, in woord en daad, hebben vernomen, zij zich houden aan de feiten en U door Uw kerkelijk samenleven met de synodocratische kerken in Nederland, mede-verantwoordelijk stellen voor en schuldig achten aan het voortbestaan van het onrecht en de onwaarschijnlijkheid, die daar gesanctionneerd worden;

- en derhalve Uw ambten niet erkennen mogen, en daarom:

1. zich niet onder Uw opricht zullen begeven (bijv. door inlevering van attestaties of resistenten);

2. niet zullen aansluiten aan de avondmaalstafels, die zij aanrecht;

3. met alles wat in hun vermogen is zullen streven naar een kerkelijke samenleving in Batavia; waarin Gods Woord, en niet één menschenwoord heerschappij voert, zodat niemand gebonden wordt aan leeringen, die „uitgaan boven hetgeen geschreven staat“ (1 Cor. 4:6);

waarin de Sacramenten zilver worden bediend, zoodat ieder met vrije conscientie zijn kinderen ten doop zal kunnen houden en aan de avondmaalstafel aansluiten;

waarin de tucht naar recht wordt gehandhaafd, zoodat er niet maar wat gespeeld wordt met woorden uit Kerken-ordening en Avondmaalformulier, ten koste veelal van anderzamen ambtelijke eer, welke Gods is;

zulk in overeenstemming met hetgeen de Gereformeerde Kerken steeds beloden hebben in de Drie Formulieren van Eenigheid;

vervolgens, dat zij al hun broeders en zusters alhier zullen opwekken en vermanen, hetzelfde te overwegen, U te vragen en te verklaren, wat zij door desen doen;

en tenslotte, dat zij gaarne bereid zijn deze zaken in een samenspreking, eventueel ook in het openbaar, nader toe te lichten.

U smeekend: Keert weder tot de hechte eenheid der Kerk, zijnde de Belijdenisgeschiedenis en tot het aloude accoord van kerkelijke samenleving.

w.g. W. NUGTEREN Jr.
w.g. P. VAN BOLHUIS.

Naschrift: Wij zijn blij dat deze broeders zich trouw betoenen. Laat men hen volgen. Een kerkeraad, die de revolutie door zijn voorganger laat struinen, die den preekstoel wieselt met voorgangers, die de Geref. belijdenis op schier alle punten weer spreken, doch ook zijnerzijds de gemeenschap verbreekt met hen, die een formule die Gods Woord NIET bleek te zijn, weigerden op gezag van de H.H. Hilderbos-Groshede en andere Kerkseheiders te eeren als noodnig kan door onze menschen niet als opricht en tucht over hen oefenende aanvaard worden. Beter afzonderlijk te staan in schijn (doch in wezen) gemeenschap met Christus' Kerk in Nederland te onderhouden, dan meegedeeld te worden in den hand over hand veldwinningen afval. Op Curaçao gaat ook het geweten spreken. Inderhaast wordt daar een dominee (wie's beweringen men moge toehoren en die de kerkcheuring heeft geïnitieerd door volgende afspraak met synodale figuren een Haagsch briefje van „aanklacht“ te zenden aan een tot ontvangst ervan en bevoegde „Synode“) heesgewonden: de man kan dadelijk passage krijgen, terwijl onze kerken van officiële zijde worden teengewerkt, als ze passage noodig hebben voor een wettigen dienaar. Laat men getrouw zijn: de uitkomst zien we later pas. Men zende lectuur aan dit adres: Vdg. P. van Bolhuis H.K.A.G. — A.A.G. III Veldpost, Batavia.

Redactie.

GEREFORMEERDE KERKEN.
(Onderhoudende Art. 31 K. O.)

Tweestalt te:

Lutten-Gransbergen: J. Poutsma te Deventer en M. Janssens te Schouwerdijl.

Beroepen te:

Zwijndrecht-Groote Lindt, Bergschenhoek-Hillegersberg-Terbrugge en Santpoort: Cand. K. J. Kapteyn te Den Haag, Rotterdam-Kralingen: W. J. v. Otterlo te Zuidhorn. Ermelo: C. Stam te Ze Edoërmund.

Bedankt voor:

Urm: Th. H. Meenderdorp te Urterp, Bergentheim: G. A. Hoekstra te Bedum.

— ADRESSEN. Assen, Kerkeraad: G. Bouhuis, Molensstraat 128a.

— KORNHORN, Kerkeraad: Tj. Broersma, D 42, Opende (Gr.); Diaconie: H. Westerhof, P No. 9, Kornhorn.

— TERNEUZEN, Kerkeraad: J. Wesseling, Scheldedijk 59.

— KRALINGSCHEVEER, Kerkeraad: J. L. Bol, Ottergracht 14.

— BERKEL EN RODENRIJSE, Kerkeraad: De M. J. C. Blok, Rodenrijseweg 187.

— HARDERWIJK. Nadat op 8 Nov. in de Stadh. te Harderwijk en op 27 Dec. in het Middenstandshuis te Harderwijk resp. door Ds J. Smelik van Apeldoorn en door Prof. C. Veerhof van Kampen een voorlichtingsavond gegeven was, waarin

gesproken werd over „De mogelijkheden in de Gereformeerde Kerken“, waarvoor uiteraard veel belangstelling was, werd op Zondag 5 Jan. j.l. de eerste Dienst des Woords gehouden in het Kerkgebouw van den Ned. Protestantenvond aan de Stationslaan. Voorganger was Prop. N. Bruin van Ermelo. Een ander geschiedde onder leiding van den Raad der Geref. Kerk te Ermelo, bij wien tijdelijk inwoning werd verzocht.

— PUTTEN (Veluwe). Ook hier maakten weer meerderen zich vrij; ook dezen wonen voorhands nog in bij de Kerk van Ermelo.

— ANNA PAULOWNA-BREEZAND. Uitgaande van de Geref. Kerk (Art. 31 K.O.) werd alhier op Vrijdag 19 Jan. j.l. een voorlichtingsvergadering gehouden in de maal van een café. Het gebouw der Geref. Kerk te Anna Paulowna was gewelgd. Spreker was Prof. B. Holwerda, met als onderwerp „De crisis in de Geref. Kerken“. Een 40-tal br. en vr. was er aanwezig. Met aandacht is er geluisterd en vele vragen werden gesteld en beantwoord. Thans heeft dus ook in Anna Paulowna-Breezand het woord geklonken van wederkeer tot de aloude belijdenis.

— ERMELO. 15 Jan. was het een jaar geleden, dat de Geref. Kerk te Ermelo opnieuw tot reformatie kwam. Het zielenantal klom van 82 op 220 leden.

— KAMPEN. De Zondagschoolvereniging „Capadoce“ te Kampen hoopt in Maart van dit jaar naar 50-jarig bestaan te herdenken. Van vele oud-leden, die thans elders wonen, zijn ons de adressen niet bekend. Zij, die dit jubileum willen bijwonen worden verzocht hun naam en adres op te geven aan den secretaris G. Leene, Spulstraat 4. Men ontvangt dan wel nader bericht.

— HET HOP TE LEEUWARDEN. J.l. Woensdag 13 November 1946 bepaalde 't Hof te Leeuwarden, dat het in de zaak over de kerkelijke goederen te Assen uitspraak zou doen op 29 Januari 1947 of zooveel eerder als 't Hof gereed zou zijn. Nu is deze uitspraak 15 Januari gekomen. Het Hof heeft 't vonnis van den President van 't Arrondissement Assen, dat aan de aloude Geref. Kerk recht gaf de Noorderkerk te gebruiken, vernietigd en haar dit recht ontnomen. De Kerkeraad heeft zich op deze nieuwe situatie bezonnen, waarbij hij overwoog, dat dit vonnis van 't Hof te Leeuwarden eerst rechtskrachtig wordt, wanneer de termijn van 4 weken, waarin hooger beroep kan worden aangeklaagd, verstreken is, en hij niet in hooger beroep zou gaan. Over dit laatste kon aanstonds nog niet worden beslist. Er is daarvoor ook nog 4 weken bedenktijd.

Zoodra er eenige zekere beslissing kan worden genomen hoopt de Kerkeraad de Leden der Gemeente bijeen te roepen teneinde hun volledige inlichtingen te geven.

Te Groningen heeft de Geref. Kerk haar gebouwen behouden.

De logica in de — overigens op de schorsingskwestie niet principieel insaande — rechtspraak van Leeuwarden opklaart ons tot nu toe.

— EERSTE VERANTWOORDING VOOR DE NOOD-LIJDENDEN OP SOEMBHA.

Gift voor Oost-Soemba van de Diaconie der Geref. Kerk te Hoogeveen	f 100.—
Collecte voor de noodlijdenden op Soemba van de Geref. Kerk te Zwarteveen	82.83
Collecte voor Soemba van de Leden der Geref. Kerk te Gorinchem	51.09
Collecte bijzondereer nood op Oost-Soemba, van de Diaconie der Geref. Kerk te Langedijk	163.50
Ten behoeve van nood op Oost-Soemba van de Diaconie der Geref. Kerk te Schiedershoek-Hillegersberg-Centr.	230.—
Collecte op 15 December 1946 ten bate van Soemba, Geref. Kerk te Loosdrecht	77.08
Gift voor Oost-Soemba van de Diaconie van de Gereformeerde Kerk te Bedum	100.—
Door bemiddeling van Ds D. Vreugdenhil bijeengebracht door de Geref. Kerk te Huzum	61.50
Idem extra opbrengst bij verkoop kalenders, van de Zendingcommissie der Geref. Kerk te Leeuwarden	17.10
Totaal	f 933.10

Met hartelijken dank en aanbevelen voor meerdere giften, De Diaconie der Geref. Kerk te Zwolle, Namens deze Diaconie,

JAC. BOSCH Jzn., secretaris,

Zwolle, Groot Weezenland 36, Giro no. 254231.

Met dank aan God berichten wij U de geboorte van

DINY JANTINA.

Familie Rietberg—Kroes.
Zeist, 14 Januari 1947.
Dahweg 35.

LAAT NU UW JAARGANG „DE REFORMATIE“

INBINDEN.

f 3.— per jaargang.
Register wordt bijgeleverd.
BOEKBINDERIJ VAN KUIJK,
Zalmstraat 1 — Scheveningen.

Welk net meisje wil een moeder, die zich kaln moet houden,

HELPEN IN GEZIN EN WINKEL?

Het gezin bestaat uit 4 kinderen, waarvan de jongste 3 jaar is. Dag-meisje aanwezig. Pa A. HENDRIKS, Broed-Banketbakkerij, Zevenbergen.

BUREAU „ELFRI“, Ederveen (Geld.) maakt een GELEGENHEIDSGEDICHT voor U à drie cent per regel.

128

BINNENKORT WEER LEVERBAAR!

Trommius Concordantie des Bijbels

f 19.75.

Franco toezending. Vrij zicht.

Boekhandel J. WRISTERS,
Minrebroederstraat 13, Utrecht.

COPIER-INDICHTING „ECCLESIA“

Eigenaar J. VERMIJ,
Koningin Emmakade 194,
DEN HAAG.
Telefoon 39.84.92,
Postrekening 305250.

COPIER-, TYPE- en ADRESSERWERK

ANTIEKE

Klokken, Meubelen, Tegels,
Tin- en Koperwerk, enz.,
enz. koopt en verkoopt:

Kunsthandel „OUD HOLLAND“
(eig. J. van Dijk), Rotterdam,
Cl. de Vrieselaan 80, Tel. 36466.

L. GEUSEBROEK & ZOON

JUWELIERS,

WEIMARSTRAAT 303—305,

Telefoon 337822, DEN HAAG,

Zilveren

Avondmaalserviezen.

Wij leverden reeds aan diverse

Geref. Kerkeg (art. 31).

Vraagt inlichtingen.

SPOEDIG VERSCHIJNT:

TROMMIUS,

CONCORDANTIE DES

BIJBELS,

5e druk, geheel ninnen band.
Houtvrij Bijbelbandrukpapier.

Prijs f 19.75.

Beperkte oplage.

Bestelt omgand bij
BOEKHANDEL D. WERKMAN,
UTRECHT,
Oude Graacht 236, Tel. 21320.

EEN BLOEDGETUIGE DER KERK.

HET LEVEN EN STERVEN VAN Ds JOH. KAPTEYN,

geschreven door RUDOLF VAN REEST, onder medewerking van

Prof. Dr. K. SCHILDER.

Gebonden in prachtband, voorzien van stofomslag, benevens een aantal sprekkende foto's. f 3.90.

„Rudolf van Reest heeft ons met een voortreffelijk boek verricht. Schaf dit boek aan en lees het. Lees het vooral rustig en laat het op U inwerken. Dit boek is meer dan ons is behoeft. Het is meer dan een weergave van het leven en sterven van Ds Kapteyn. Het is een getuigenis. En daar zijn wij zeer dankbaar voor.“

Alom in den boekhandel verkrijgbaar en bij de Uitgevers

ERVEN A. DE JAGER, Oude Ebbingestraat 44 I,

GRONINGEN — Telefoon 20135 — Giro 212791.

MOUWES & LAMME

ADMINISTRATIES EN

BELASTINGZAKEN,
Scheldestraat 115, Amsterdam.

Abonneert U

op dit Blad!

22c JAAR

Medewerl
Prof. Dr.
Da H. K.
V. Til, Ph

Alle
aan:
Adm.

INHOUD:
— Uit de
(1 Tim. 4:
slot „Geer
bedekt me
Amerika, I
stalling“. I
tionnaire p
werking, I
Kerknieuws

Ho
fo

De vras
lier van e
leidt, ble
allen tijde
belofenis
kinderen.
Er zijn
En al zull
tot een ce
den lezer
overwegin
rol spelen
Om te
is het wel
„tot het e
Onwille
is als 2 x
kind der l
vuld wor
wordt, ko
een tot h
dus gelev
Het is
heerscht
a) er st
de „volle“
b) als
vuld word
heilsbelof
in de dage
maanden-
gezegd zij
dan ook g
Maar m
Zij hebt
onnoozel
handomdr
We sull
1. Hun
in Rom. 9
te denken
term: „de
aan die g
Rom. 9:8
worden vo
op de inh
zouden sel
geen in h
Genesis 21
den“. Hier
scheid tus
lange den